

մեծ կոհակ մի ձեռնուղ ճիշդ այն ատեն, երբ մենք ստիպուած էինք մեր գետեզերքէն անպատճառ դիմացն անցնիլ: Մեր նաւակը դեռին մէջ տեղն էր անցեր, երբ այն այլեւք գլորեցով զզրցմամբ մտեցաւ մեզ: Ակնթարթ մի շահեցի կոհակին եւ մեր նաւակին մեծութիւնն, եւ առաւելութիւնը մեր կողմը գտնելով՝ անհոգ եղայ, բայց յանկարծ իմ նստած կողմանս վրայ մեծ հարուած մի զգացի եւ տեսայ որ ալքեր մասերն զխուռս վրայս անհրեւի կամ ինչեքուն էին խառնուէր: Հփոթութիւնը տիրեց նաւակին մէջ. մէկ վայրկեան ետքն, երբ աչքերս բացիլ որ այդ միջոցն մեքենաբար զոյրուէր էին — ահա կոհակաց փշուանքն, որ ձեռքս բռնած հոգմտոցի շըջպատէն յորձանքի նման վար կը հեղուր: Նաւակը լցուէր եր ջրով. իսկայն վրայ թափուեցան երկու նաւակար, որոնք կարճ միջոցի մէջ իրենց փայտէ շերտեմբանքն մեր անվարճ անդէն հիւսն նաւակէն գուրս հանեցին: Միւս կողմէն անձրեան ալ զոգցես օրինակ առնելով ճարտիւն, հետո՞ զհետէ կ'առելորներ իւր շարին: Այլ զուրան անպատրաստ մեան անկարելի եր, նաւակարները նաւակը հանցիկընցին գետեզերքի վրայ եւ պարզեցին մեր վրայ առաքատեղէն ծածկոյթը, որ կատարուեցաւ հետեւեալ կերպով: Երէք փոքր գերանէ կայմեր կանգնելով՝ նոցա վրայ երկնցուած գերանէն մինչեւ նաւակի կողմը դաւաղաններ քրին նաւակին ամբողջ լայնութեամբ եւ պպա օդն կնսխըը ծածկեցին առաքատի կտորով: Ազատած էինք թէ անձրեւի եւ թէ ալքերեքու հասումն, միայն նպատարեմն առաքատի ծակտիկներէն կամ իւր կամ իւր կ'այցնէին մեզ: Կէս ժամ մնացինք այս հեղձուցիւ ծածկոյթի ի տակ անխոս եւ անարժ. մեղմայաւ վերջնապես անձրեւն եւ նաւակարներս փութ թուեցան շուանին, եւ զինքն տխուռի մօտ զգալով՝ երազող ձուռնեմ, կայտխիւս ալ նոր ջանքով սկսան զմեզ քաշել: Չորս կողմն թայր էր եւ ես անհանգստութեան պատճառած բովանդակ ջրաձգութեամբ ակնապիշ կը գիտէի այն կողմն, որ կը յուսայի շուտով տեսնել նառահարկաբար:

Կէտորեն վերջ՝ ժամը շն էր (բոս երոպ.) եւ օրուան երրորդը, երբ մեր նաւակն ահագին ժայռոքի մը սարորտը քերելով զմեզ հանեց քարէ կամուրջի մը գիմաց, որու ձախ կողմը ընդարձակ աւազուս էր: «Արգուին, Արգուին, յայն տուրն ուղեկիցներս, Արտմբոտի նաւակներուն «ցամաք, ցամաք» որ գաղածին նման: Նաւակը սխիթ արնբոս օգնութեամբ մտնեցաւ կամրջին եւ զարարեցաւ աւազուսին քով: Հասնէր էինք Արգուին»
(Հարուստիքն) Կ. ՏՈՒՐՈՍՆ

ԲՈՆԻՍԵՆԳՅԱԿԱՆ

ԾՅՆՈՆ ՀՈՎԵՐ

Մարգագետինը են ամալի,
Հագիւ ծաղիկ մը թարթամած
Կորազրուս կեցեր Նայի
Հովտին մէջ մերկ եւ տխրամած:

Մէզ մը պատեր է մըթնազին
Մարդաթափուր ափանց վերան.
Հողմուրք ու ժգին երբ յարձակին
Ժառոց զիմունքն իսկ կ'երերան:

Ներքեւ ծառոցն այն անտերեւ՝
Իրլուրն ի վեր լերկ առապար՝
Երբ գոռայ Նովն բրլեր վերեւ,
Թոշի զիշերն երբ կուրաբար,
Կ'երթում՝ ցաւով տեսնել յետին
Տերեւն անգամ ինկեր գետին:

Ու թախծութեան մը տխրամած
Հոն թաղուելով ի զոսք՝ անկամ,
Այս կորուսեալ քարեկամաց
Յետս կը կոչեմ՝ ստուերն անգամ:

Հոն՝ երբ սահին կենացս ժամեր
Զգածեալ սրտիւ խորհիմ՝ գայն օր,
Երբ առոյգ տիքս ալ թառամեր
Պիտի շտեմնեմ՝ գայլ նորսաւոր:

Առմէ Martin. Թրգմ. Յ. Տ.

ԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԱՌԵՑՐԱԿԱՆ

(ՏՅՂԵՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳՐ. Բ. ԱՌԱՐԱՎՈՂՅՈՒՆ)

**ԶՄԻՌԻՆԻՆՅ 1888 ՅՈՐԻՆՅ ՏՆՏԵՍՈՎԱԿՆ ԳԻՐԸՂ
ՊՈՅՏՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԳՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ**

(Հարստաւորութիւն եւ վեր)

5. Պոտնիք:

Պարտ: Հաստ տարիներէ ի վեր գաղթականութիւններէ եկած շարքան տեղոյս համար ունեցած նշանակութիւնը կորսնցուց. ընդ հակառակն ձախցելի շարքար շատ մնաւ գտաւ. եւ օր շատ օրէ կը գտնէ: Աւտարիպէն եկած շարքան՝ որուն հետ մըցել անկարելի էր, անցեալ տարի քիչ մը նուազեցաւ, որովհետեւ գաղղեա ամեն հնարք հնարք այս վաճառքը գարձեալ ձեռք ձգելու, զոր եւ կըրցաւ տարւոյս առաջին շորս ամիսները՝ տէրութեան սուած արտօմութեան ապահովէքներէն օգնութիւն գտնելով՝ յաջողութեամբ ի գլուխ հանել: Այնպէս որ ասով Աւտարիոյ վաճառականութիւնն հարուած մ'ընդունեցաւ: Ասկայն աւտարիացի վաճառականք յուսալ անցան եւ վճարելու պայմանները գիւրապոյցին, եւ ասով տուրեւտան ուղիք ծամբու բերուեցաւ:

Եղիպտոս եւ Հոլանտաս ալ առաջին շորս ամիսները շարքարի վաճառականութեան մասնակցե-